

Δάφνινο στεφάνι στην κορυφαία Ελληνίδα της αντίστασης Λέλα Καραγιάννη

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

•
Γράφει ο [Πάνος Ν. Αβραμόπουλος](#)

Πως θα μπορούσε να ξεφύγει από την οικογενειακή ιστορική της μοίρας, που είχε με αγώνες αυτοθυσίας και ηρωισμού ποτίσει το δέντρο της ελευθερίας, η σύγχρονη Μπουμπουλίνα της αντίστασης κατά των γερμανών Λέλα Καραγιάννη; Υπόδειγμα ελληνίδας πατριώτη, εμπνευστικό παράδειγμα αυτοθυσίας και ηρωισμού που αντίκρισε με ελληνική λεβεντιά το εκτελεστικό απόσπασμα των σιδερόφραχτων ναζιστών, **πρότυπο ευγενούς μητέρας** που σε δίσεκτες ώρες της ιστορίας αναδέχθηκε βαρύ πατριωτικό φορτίο, αλλά δεν απεμπόλησε τον μητρικό της ρόλο, η απaráμιλλη ελληνίδα Λέλα Καραγιάννη πρόσφερε την ζωή της για την ελευθερία της πατρίδας και κατέκτησε περίλαμπρη θέση στον πρόναο των ελληνίδων μαρτύρων του έθνους. Περιβεβλημένη με την αχλή και την δόξα της ηρωίδος του έθνους, επτά δεκαετίες απο την θυσιαστική της έξοδο απο την ζωή, αποτελεί ιδεώδες παράδειγμα ηθικής έξαρσης και ψυχικής ανάτασης, για να αντλήσουμε σήμερα την δύναμη και το κουράγιο να ξεπεράσουμε την πλατιά κοινωνική και πολιτισμική κρίση που μας μαστίζει σαν κοινωνία και

«κάνοντας άλμα πιο γρήγορο απο την φθορά» στα λόγια του νομπελίστα ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη, να επανατροchioδρομηθούμε στην ανάπτυξη και την ηθική ευημερία.

Η Λέλα Καραγιάννη, είχε πολυσχιδή συμμετοχή στην αντίσταση κατά των ναζιστών κατακτητών και πρόσφερε πολυεπίπεδα στον αγώνα. Με κορυφαία πράξη της αντιστασιακής της παρουσίας, την εκτέλεσή της απο το εκτελεστικό απόσπασμα, **τα χαράματα της 8-ης Σεπτεμβρίου του 1944**. Κατά τραγική ειρωνεία ένα μήνα πρίν την απελευθέρωση της Ελλάδος, απο τον γερμανικό ζυγό. Δεν πρόλαβε η μεγάλη ελληνίδα, να την στεφανώσει η πολυπόθητη Λευτεριά. Η θρυλική μπουμπουλίνα της κατοχής, δεν περιορίστηκε στην προσωπική της συμμετοχή στην αντίσταση, αλλά πρόσφερε σημαντικές υπηρεσίες στρατηγικού χαρακτήρα στον αγώνα. Φυγάδευσε άγγλους στρατιωτικούς στο εξωτερικό, περιέθαλψε έλληνες φαντάρους που γύριζαν απο τον μέτωπο, έκρυβε επιμελώς σε σπίτια που είχε νοικιάσει για τον σκοπό αυτό έλληνες πατριώτες της αντίστασης, εξέδωσε πλαστά διαβατήρια σε πολλούς συμμάχους αξιωματικούς και οργάνωσε πρότυπο δίκτυο κατασκοπείας, που αποσπούσε με πολύ μεθοδικό τρόπο πολύτιμες πληροφορίες απο την γκεστάπο, την ιταλική διοίκηση και τις αρχές ασφαλείας της κατοχής, δρομολογώντας την εκτέλεση σαμποτάζ στις κομβικές γραμμές εφοδιασμού των κατακτητών, σε αποθήκες πυρομαχικών κ.α. Σημαντική ήταν όμως η αρωγή της Λέλας Καραγιάννη και προς τις αντάρτικες ομάδες. Τις τροφοδοτούσε με άφθονο πολεμικό υλικό, το οποίο περιέρχονταν στα χέρια της αντιστασιακής οργάνωσης «Μπουμπουλίνα», που θα ιδρύσει όπως θα δούμε παρακάτω, αλλά και με μεγάλες ποσότητες φαρμακευτικού υλικού απο το οικογενειακό φαρμακείο του ανδρός της, ο οποίος πέρα απο την αρωματοποιία και το φαρμακείο, διατηρούσε συνάμα και μεγάλη φαρμακαποθήκη. Ξεχωριστή είναι εδώ όπως αποκαλύπτει ο μικρός ήρωας της αντίστασης γιός της Λέλας Καραγιάννη, Βύρων Καραγιάννης, η προσφορά του **Ζήσιμου Παρρίδου**. Ο λαμπρός αυτός πατριώτης και με υπόδειξη της Λέλας, στο πλάι της οποίας υπήρξε βασικό αντιστασιακό στέλεχος, δεν φοβήθηκε να καταταγεί εθελοντικά στο γερμανικό στρατό ως μάχιμος διερμηνέας του Τάγματος Χόλμαν, της Μεραρχίας Βραδεμβούργου, μέλημα της οποίας ήταν η δίωξη και εξόντωση των αντάρτικων ομάδων στην Στερεά Ελλάδα και αλλού. Ο ατρόμητος πατριώτης

υποδυόμενος τον επικίνδυνο αυτό ρόλο, κατόρθωνε να αποσπά πολύτιμες πληροφορίες από τους γερμανούς, για τις κινήσεις του ζωτικού για την έκβαση των αντιστασιακών δράσεων Τάγματος Χόλμαν, αφετέρου να τροφοδοτεί με πλήθος από πυρομαχικά, πολεμοφόδια και άλλα αντίστοιχα χρειαζόμενα, την ομάδα της «Μπουμπουλίνας». Στην κυριολεξία η απaráμιλλη αυτή ελληνίδα είχε στήσει έναν μικρό στρατό, που κινούμενος με άκρα μυστικότητα κάτω από την μύτη του κατακτητή, πρόσφερε υπερπολύτιμες υπηρεσίες στην αντίσταση.

Η Λέλα Καραγιάννη είδε το φως της ζωής στην Λίμνη της Ευβοίας το 1899. Ήταν κόρη του Αθανάσιου Μινόπουλου **και της Σοφίας Μπούμπουλη**. Και ήρθε την καταγωγή της εκ μητρογονίας, από την θρυλική Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα του '21. Παντρεύτηκε στην Αθήνα, τον φαρμακοποιό Νικόλαο Καραγιάννη και απέκτησε μαζί του επτά παιδιά. Που μπολιασμένα και αυτά στο ιδεώδες της ελευθερίας, αγωνίστηκαν με ηθική ζέση και πατριωτικό ενθουσιασμό με κάθε πρόσφορο μέσο στην υπόθεση της ελευθερίας. Δεν είχαν την απαιτούμενη ηλικία για να στρατευτούν, ωστόσο αποφασισμένα παντί σθένει να συνδράμουν την προσπάθεια του αγώνα κατετάγησαν στις τάξεις του Ερυθρού Σταυρού, για να

ανακουφίσουν τους πάσχοντες στρατιώτες και αντιστασιακούς μας και για να μεταφέρουν άπειρες φορές με κίνδυνο της ζωής τους κάτω από τις μύτες των Γερμανών, σακίδια με πολεμοφόδια στους συνδέσμους της αντιστασιακής οργάνωσης «Μπουμπουλίνα» που θα ιδρύσει η απaráμιλλη μητέρα τους. Τα τέσσερα από τα μεγαλύτερα αδέρφια κορίτσια και αγόρια της Λέλας Καραγιάννη, κατετάγησαν στον Ευθρό Σταυρό και μετά από μια σύντομη εκπαίδευση, έγιναν τραυματιοφορείς και η αδελφή τους Ιωάννα, υπηρέτησε ως τραυματιοφορέας στους συρμούς, στην μεταφορά των τραυματιών από το Μέτωπο.

Αναμφίβολα το πελώριο ηθικό φορτίο της συμμετοχής της οικογένειάς της στην εθνεγερσία του '21, σημάδεψε ανεξίτηλα τα κατοπινά βήματα της Λέλας Καραγιάννη και της σφυρηλάτησε ένα ακατάβλητο πατριωτικό αίσθημα. Με το που φθάνουν τα κατοχικά στρατεύματα στην Αθήνα, η απaráμιλλη Λέλα Καραγιάννη, συστήνει αντιστασιακή ομάδα. Πρώτα μέλη της οργάνωσης; Μα φυσικά η οικογένειά της, που δεν φείδεται κόπων και ηθικών δυνάμεων για να προσφέρει στην πατρίδα. Στρατεύονται στην προσπάθεια ο σύζυγός της Νικόλαος και τα παιδιά της Ιωάννα, Ηλέκτρα, Γιώργος, Βύρων, Νέλσων, Νεφέλη και Ελένη.

Ορμητήριό τους ένα σπίτι στην οδό Φυλής **και το οικογενειακό φαρμακείο στην οδό Πατησίων**, μέσα απο τα οποία οργανώνουν τις πρώτες αντιστασιακές τους πράξεις. Σταδιακά οργανώνουν δίκτυο περίθαλψης, απόκρυψης και φυγάδευσης στρατιωτών, που είχαν διαφύγει της αιχμαλωσίας, αλλά και 140 ακόμα συμμάχων που είχαν ανάγκη φυγάδευσης. Για το σκοπό αυτό η Λέλα **θα νοικιάσει τρία σπίτια ακόμα**, προκειμένου να μπορεί να κρύβει τους πατριώτες που είχαν ανάγκη. Λίγο αργότερα και καθώς το αντιστασιακό της δίκτυο επεκτείνεται, η μεγάλη ελληνίδα με κέντρο **την Μονή του Αγίου Ιερόθεου στα Μέγαρα** συστήνει την αντιστασιακή οργάνωση **«Μπουμπουλίνα»** με κύριο μέλημα την κατασκοπεία και την ένταξη σ' αυτήν 140 πατριωτών ανδρών και γυναικών. Θα κατορθώσει μέσα απο την «Μπουμπουλίνα» και με άκρα μυστικότητα να αποσπά πληροφορίες απο το Γερμανικό αρχηγείο, το Ναυαρχείο, την ιταλική διοίκηση και τη μυστική αστυνομία. Αρωγοί σ' αυτή την προσπάθεια της Λέλας θα έλθουν **το Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής** με το οποίο ήδη έχει ανοίξει δίαυλο επικοινωνίας, ο αρχηγός της ελληνικής αστυνομίας **Άγγελος Έβερετ**, αλλά και αρκετοί **Γερμανοί και Ιταλοί στρατιωτικοί αντιφασίστες** που προφανώς, δεν ήταν διατεθειμένοι να υπηρετήσουν τα εγκλήματα των ναζί. Μέσω των πολυτίμων πληροφοριών που συλλέγει η οργάνωση, ανατινάσσεται το αεροδρόμιο του Τατοΐου, βυθίζονται πλοία και καίγονται πολλές αποθήκες πυρομαχικών του γερμανικού στρατού. Παράλληλα η μεγάλη ελληνίδα μεθοδεύει τις αποδράσεις αιχμαλώτων απο το ομώνυμο στρατόπεδο με άγγλους κρατούμενους, της Κοκκινιάς. Για τον σκοπό αυτό δεν φείδεται και της παρουσίας της προκειμένου **να αγοράσει καΐκι** που θα πραγματοποιεί την μεταγωγή των αιχμαλώτων στη Μέση Ανατολή. Καπετάνιος ο πατριώτης **Ηλίας Χρυσίνης** που μεταφέρει τους άγγλους στην Αίγυπτο. Ενώ κατά την επιστροφή στην Ελλάδα το καΐκι, φέρνει πολεμοφόδια και ασυρμάτους. Οι αποδράσεις θα διευρυνθούν – εδώ φαίνονται η οργανωτικότητα και οι στρατηγικές αρετές της μεγάλης ηρωίδος – και σύντομα θα επιστρατευτούν και άλλα δυο καΐκια με καπετάνιους τον κρητικό **Μαμαλάκη** και τον καπετάν **Γιαννούλο**. Στο πλευρό ακόμα της Λέλας με επιτελικούς ρόλους η **Νίκη Χωμενίδου**, ο **υπολοχαγός Κουτρομπέλης**, ο **φούρνιαρης της Κοκκινιάς Παπαβασιλείου** και ο **Ηλίας Σκηνίτης**.

Ο Οκτώβριος του 1941 θα αποβεί σημαδιακός για την αντιστασιακή δράση της μεγάλης ελληνίδας, αφού θα συλληφθεί απο τις γερμανικές αρχές. Κρατείται για οκτώ ολόκληρους μήνες, αλλά τελικά απελευθερώνεται. Και η Λέλα Καραγιάννη παρότι έχει πάρει ένα πρώτο μήνυμα ότι είναι στοχοποιημένη απο τους γερμανούς, συνεχίζει απτόητη το πατριωτικό της έργο. Δεν αναστέλει τη δράση της, μήτε και ο φόβος των έκθετων παιδιών της στους γερμανούς, αφού στον υπερ πάντων αγώνα για την Ελλάδα, δεν θέτει τίποτα παραπάνω. Και πως άλλως θα μπορούσε να γίνει, αφού και αυτή η βιολογική της ιδιοσυστασία, είναι αξεδιάλυτα δεμένη με

το ιερό ιδανικό της ελευθερίας. Στις φλέβες της τρέχει το αίμα της μεγάλης αγωνίστριας του '21 **Λασκαρίνας Μπουμπουλίνας** και η απaráμμιλη Λέλα ακολουθεί πιστά το περίλαμπρο ηθικά οικογενειακό της πεπρωμένο.

Είναι πραγματικά ένα σπάνιο πρότυπο αυτοθυσίας και ηρωϊσμού και η ηθική λεβεντιά της Λέλας Καραγιάννη, που αψηφά τόσους κινδύνους για να συμβάλει με κάθε μέσο στην απελευθέρωση της πατρίδος, λειτουργεί παραινετικά και προς άλλους Έλληνες και ελληνίδες, που με ηθική δόνηση μπαίνουν στην υπόθεση του αγώνα. Απελευθερώνεται λοιπόν και συνεχίζει και πάλι την αντίσταση. Όμως η αλλεπάλληλη έκθεσή της σε πολλές κακουχίες και η πλημμελής φρονίδα του εαυτού της, στους ρυθμούς και τις ανάγκες της αντιστασιακής δράσης, έχουν υποσκάψει την υγεία της. Έχει βιολογικά και ψυχολογικά εξουθενωθεί. Και οι γιατροί και συνεργάτες της στην ομάδα της «Μπουμπουλίνας» **Μιχαήλ Σαρακηνός και Παύλος Βακατάτσης**, της προτείνουν να νοσηλευτεί. Έτσι το 1944 εισάγεται εσπευσμένα στο Νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού. Οι γερμανικές αρχές ωστόσο έχουν πιά και με την αρωγή καταδοτών, πληροφορηθεί διεξοδικά για την δράση της Λέλας Καραγιάννη και ετοιμάζονται να την συλλάβουν. Και παρότι η Λέλα ενημερώνεται μέσα από τα Ες-Ες, ότι επίκειται η σύλληψή της και ενώ ακόμα προσφέρονται να την φυγαδεύσουν και να γλυτώσει την ζωή της, τόσο ο αρχηγός της ελληνικής αστυνομίας **Άγγελος Έβερετ**, όσο και άτομα του οικογενειακού της περιβάλλοντος, η μεγάλη ελληνίδα, για να μην κλωνιστεί το ηθικό της αντιστασιακής της ομάδας, προτάσσει το συμφέρον της πατρίδας και μένει στο νοσοκομείο, περιοριζόμενη μόνο στο να ειδοποιήσει τα παιδιά της για τον άμεσο κίνδυνο που διατρέχουν. Στις 11 Ιουλίου του 1944 οι γερμανοί συλλαμβάνουν την μεγάλη ελληνίδα. Την οδηγούν στην **οδό Μέρλιν** στα «**υπόγεια του μαρτυρίου**» όπως αποκαλούνταν τότε η τρομερή για τις θηριωδίες της, τις εκτελέσεις και τα απάνθρωπα βασανιστήριά της, μυστική αστυνομία των Γερμανών **Γκεστάπο** και την υποβάλλουν σε διαρκή και ανελέητα βασανιστήρια. Μα η μεγάλη ελληνίδα δεν λυγίζει. Έχει αποφασίσει να θυσιάσει την ζωή της, παρά να ομολογήσει και να οδηγήσει στο απόσπασμα όλα τα μέλη της αντιστασιακής της οργάνωσης. Οι γερμανοί τότε επιστρατεύουν και το πιο σκληρό και απάνθρωπο όπλο τους. Συλλαμβάνουν δύο από τα αγόρια της μαρτυρικής αγωνίστριας και με την απειλή του περιστρόφου στο κεφάλι τους, την εκβιάζουν να ομολογήσει. Η Λέλα όμως με την μεγάλη ελληνική ψυχή της, δέχεται και την πιο σκληρή δοκιμασία για μια μάνα στην ζωή, να διακυβεύσει την ζωή των παιδιών της, προκειμένου να μην αποκαλύψει την ύπαρξη της οργάνωσης. Και η αντίδραση των γερμανών γίνεται πιο σκληρή, γεμάτη μίσος και λυσσαλέα, καθώς φαίνεται στον ορίζοντα ότι ο Χίτλερ χάνει τον πόλεμο. Τα νέα της κατάρρευσης των ναζιστικών στρατευμάτων σε όλα τα μέτωπα του πολέμου, διαδίδονται σε όλη την υφήλιο αστραπιαία και οι Γερμανοί σε αυτές τις τελευταίες στιγμές της

παντοδυναμίας τους, εκδικούνται αλύπητα τους αντιστασιακούς και τους σαμποτέρ, που έχουν συμβάλει ζωτικά στην ήττα τους. Σ' αυτό το πλαίσιο τους τελευταίους μήνες πριν χάσουν τον πόλεμο, διαπράττουν κάθε λογής έγκλημα και ωμότητα.

Τα ιστορικά χαράματα της 8-ης Σεπτεμβρίου 1944, η θρυλική ελληνίδα οδηγείται μαζί με εξήντα ακόμα γενναίους έλληνες και ελληνίδες στο Δαφνί. Οι Γερμανοί τους εκτελούν, ενώ αυτοί σύσσωμοι και αγέρωχοι στο θάνατο, με την απaráμιλλη λεβεντιά της φυλής μας, πράττουν την τελευταία αντιστασιακή τους πράξη. **Ψάλλουν δυνατά τον Εθνικό Ύμνο**, εμπυχώνοντας έως τέλους άλλους μελοθανάτους και παραδίδοντας την ιερή σκυτάλη του αγώνα της ελευθερίας, σε άλλους πατριώτες. Με την μαρτυρική της θυσία η αλησμόνητη ελληνίδα Λέλα Καραγιάννη, είχε κλείσει τον μεγάλο κύκλο μιας μακράς και πολύπλαγκτης προσφοράς και θυσίας στην υπόθεση της ελευθερίας. Όπως της επέτασσε το πατριωτικό της καθήκον, όπως επέβαλλε η μαρτυρική οικογενειακή της μοίρα των **Μπουμπουλαίων**, που έχουν γράψει με το τιμημένο αίμα τους, χρυσές σελίδες ηρωϊσμού και αυτοθυσίας στο ιστορικό πάνθεον της πατρίδος. Το όνομα της Λέλας Καραγιάννη τόσο κατά την κατοχή, όσο και στα χρόνια που θα ακολουθήσουν, είχε γίνει συνώνυμο της ηθικής ελευθερίας, του πατριωτισμού, της ανιδιοτέλειας, του αγώνα και της πατριωτικής προσφοράς. Γιατί είχε κερδίσει με την φυσική της εκτέλεση, το ιερό κότινο της αθανασίας, της μάρτυρος του έθνους και τον περίσεπτο ηθικά τίτλο της **εκτελεσθείσας πολύτεκνης μητέρας αντιστασιακής**. Η πολιτεία πέραν όσων τιμητικών εκδηλώσεων και αφιερωμάτων έχει κάνει για την αξέχαστη ελληνίδα της αντίστασης Λέλα Καραγιάννη, **έστησε τιμητικά την προτομή της, στην οδό Στουρνάρα. Και η Ακαδημία Αθηνών της απένειμε το «Χρυσούν Μετάλλιον».**

Το ονομά της θα μείνει ανεξίτηλο ανά τους αιώνες σύμβολο ηρωϊσμού, για να διδάσκει τους λαούς **«πως οι σκλάβοι γίνονται ελεύθεροι»**. Αλλά αξίζει να παραθέσουμε μερικές απο τις τελευταίες συγκλονιστικές στιγμές της απaráμιλλης ελληνίδας. Καθώς ενοσηλεύετο στο Νοσοκομείο του Ευρθρού Σταυρού η Λέλα Καραγιάννη και έχει ενημερωθεί απο άνθρωπό της στα Ες-Ες ότι επίκειται η σύλληψή της, πιέζεται έντονα απο τον αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας Άγγελο Έβερετ, να φυγαδευτεί και να σώσει τη ζωή της. Μα ακόμα πιο έντονη πίεση της ασκεί ο γαμπρός της Σπύρος, ο οποίος στέλνει και άνθρωπο στο νοσοκομείο για να την παραλάβει. Δεν υπαναχωρεί όμως απο το καθήκον, κάτι που θα υποσκάψει το κύρος της οργάνωσης, ενώ θεωρεί ακόμα πως θυσιάζοντας η ίδια τον εαυτόν της, θα απαλλάξει τα παιδιά της απο την δίωξη των γερμανών. Τους έχει άλλωστε πεί όπως θα αποκαλύψει αργότερα ο γιός της

Βύρων Καραγιάννης, που νεαρό παιδί τότε μετέχει ενεργά και αυτό στο γίνεσθαι της «Μπουμπουλίνας», «Αν ποτέ σας πιάσουν οι Γερμανοί να δείξετε γενναιότητα και να μην λυγίσετε, γιατί έτσι θα επιβαρύνετε περισσότερο τη θέση σας. Προσέξτε καλά, δεν ξέρετε τίποτα για το τι έκανα, έτσι μόνο θα γλυτώσετε **και δεν θέλω να κλάψετε ή να πενθήσετε για μένα, μόνο να σκέπτεστε ότι, ότι κάναμε το κάναμε για την πατρίδα και αυτό θα σας ανακουφίζει» !!!** Λόγια ηθικής έξαρσης και μεγαλείου, που μόνο μια ελληνίδα του αναστήματος της Λέλας Καραγιάννη, θα μπορούσε να εκστομίσει. Ενώ η ίδια η Λέλα αποκάλυπτε στα παιδιά της, **την βαθιά πίστη της στο Θεό** και την εδραία πεποίθησή της, πως με την δύναμή του θα σώζονταν τα βλαστάρια της απο τον θάνατο. Όμως καθώς συλλαμβάνουν οι Γερμανοί την Λέλα, συλλαμβάνουν και τα δυο απο τα αγόρια της που μετέχουν στην οργάνωση. Αφού ο διοικητής της Γκεστάπο **Μπέκε**, διαπιστώσει την ακαμψία της Λέλας στα οδυνηρά βασανιστήρια, δίνει εντολή να του φέρουν μπροστά της τα συλληφθέντα αγόρια της **Βύρωνα και Νέλσωνα**. Η Λέλα με το που βλέπει τα παιδιά της, και αντιλαμβανόμενη ότι ο Μπέκε θα επιχειρήσει να εκμεταλλευτεί την μητρική αδυναμία και στοργή για τα παιδιά της, τους γνέθει με αυστηρό ύφος, για να τους πείσει να φανούν γενναίοι. Και απευθυνόμενη στον Βύρωνα θα του πεί μόνο μια λέξη επιτακτικά «πρόσεχε». Όμως στο πρόσωπο του Νέλσωνα η Λέλα δεν βλέπει το παιδί της, **αλλά ένα βαριά βασανισμένο παιδί, με τα πόδια του καμμένα, το πουκάμισό του ματωμένο και τα χέρια του μισοπαράλυτα**. Πάραυτα η μεγάλη ελληνίδα θα σφίξει τα δόντια και θα ανθέξει το μαρτύριο, αντικρίζοντας το βλαστάρι της κακοποιημένο και δεν θα βγάλει με πατριωτική αξιοπρέπεια, ούτε μια κραυγή πόνου. Και αυτή ακόμα η αγέρωχη ηθικά στάσης της θα πείσει τον γερμανό διοικητή Μπέκε, ότι δεν θα μπορέσει εύκολα να της αποσπάσει την ομολογία. Αυτός εξοργισμένος θα πιάσει τα δυο παιδιά και θα τους κολλήσει το πρόσωπο στον τοίχο. Κατόπιν θα βγάλει το περίστροφό του, θα το βάλει στο κεφάλι του Νέλσωνα, θα γυρίσει πρός την Λέλα και κοιτάζοντας το ρολόι του με ύφος αποφασισμένο να εκτελέσει την απειλή του, θα διατάξει τον διερμηνέα να της πει «Λέλα Καραγιάννη πρόσεξε καλά, σου δίνω δυο λεπτά προθεσμία, για να μου απαντήσεις σ' αυτά που σ' ρωτώ, διαφορετικά θα εκτελέσω, τώρα εδώ μπροστά σου, ένα-ένα τα παιδιά σου, αρχίζοντας απο αυτόν εδώ. Λέγε, γιατί θα πιέσω την σκανδάλη, που έχεις τον πομπό σου, ποιός τον χειρίζεται, με ποιούς συνεργάζεσαι, ποιές είναι οι πηγές απο τις οποίες παίρνεις τις πληροφορίες για τις κινήσεις μας, ποιοί είναι οι συνεργάτες σου, που βρίσκεται ο καπετάνιος Χρυσίνης με το καΐκι του». Ο Μπέκε καθώς έτρεχαν βασανιστικά τα δευτερόλεπτα έδειχνε να χάνει με την άκαμπτη στάση της αγωνίστριας την υπομονή του και πίεσε με δύναμη το περίστροφό του στο κεφάλι του Νέλσωνα, σπρώχνοντάς το πρός τα κάτω, κάνοντας σαφές ότι ήταν αποφασισμένος να εκτελέσει την απειλή του. Τότε η Λέλα Καραγιάννη με ήρεμη και περήφανη φωνή του λέει **«Τα παιδιά μου εγώ τα γέννησα, δικά μου είναι, αλλά πρέπει να ξέρεις ότι πρωτίστως ανήκουν στην πατρίδα μας.**

Πρόσεξε καλά σου λέω ότι αυτά δεν ξέρουν τίποτα και άδικα θα τα σκοτώσεις». Είναι συγκλονιστική αυτή η συμπεριφορά της Λέλας ως μητέρας, που αποφασίζει να ρισκάρει την ίδια την ζωή των παιδιών της, για να αποτρέψει τον κίνδυνο, αυτά υποκινούμενα απο το φίλτρο της μητρικής αγάπης, να «σπάσουν» και να ομολογήσουν. Τελικά ο Μπέκε θα πειστεί ότι τα παιδιά δεν γνωρίζουν για την οργάνωση. Θα τραβήξει το πιστόλι του απο το κεφάλι του Νέλσωνα, θα το βάλει στην πέτσινη θήκη του και οργισμένος θα πεί στην Λέλα Καραγιάννη «Τα παιδιά σου τα χρειαζομαι πρός το παρόν και μόλις τελειώσω μ' αυτά, υπόσχομαι να τα στείλω στο εκτελεστικό απόσπασμα, να μην αμφιβάλεις για αυτό». Και ακόμα πιο συγκλονιστικές είναι οι στιγμές που ακολουθούν μέχρι την εκτέλεση της μεγάλης ελληνίδας, όπως τις είδαν, με πόνο, οδύνη και τα αθώα παιδικά τους μάτια, τα δυο αγαπημένα της αγόρια που συγκρατούνταν και αυτά στο ίδιο στρατόπεδο. Το βράδυ της 7-ης Σεπτεμβρίου διεθόδη ακαριαία στο στρατόπεδο που κρατούνταν οι αντιστασιακοί, ότι κατέφθασαν οι κλούβες του εκτελεστικού αποσπάσματος. Οι στιγμές για τα δυο νεαρά αγόρια ήταν κάτι παραπάνω απο συγκλονιστικές, καθώς αναμετρούνταν με την αιωνιότητα ...

Ο Βύρωνας και ο Νέλσων σκαρφάλωσαν στα μικρά παράθυρα του υπογείου που κρατούνταν και είδαν τις κλούβες σταματημένες στο κτίριο Νο 15. Έβγαζαν απο το κτίριο άνδρες κρατουμένους και τους παρέτασαν σε σειρά. Είδαν επίσης απο το κτίριο Νο 14 που φυλάσσονταν σε αυστηρή απομόνωση γυναίκες, να βγάζουν γυναίκες και να τις παρατάσουν επίσης σε σειρά. Τότε ο Νέλσων συγκλονισμένος φώναξε στον αδελφό του **«Βύρων παίρνουν και την μαμά»**. Ο Βύρων έστρεψε το βλέμα του στη σειρά των γυναικών ψυχικά διαλυμένος και κοιτώντας διερευνητικά διαπίστωσε πως πρώτη στην σειρά ήταν η μητέρα του, η μεγάλη ελληνίδα Λέλα Καραγιάννη. Στην ομάδα των πρός εκτέλεση ανδρών θα διακρίνει ακόμα πολλούς απο τους συνεργάτες της μητέρας του στην οργάνωση. Τον **ταγματάρχη Σούλη, τον Γιαννάκη Χούπη, τον Ιωάννη Ριζόπουλο και άλλους**. Και στην ομάδα των μελοθάνατων γυναικών εκτός απο την μητέρα του και πολλές άλλες συνεργάτιδές της, γεγονός που υποδήλωνε πως η οργάνωση είχε αποκαλυφθεί. Κοντά στην Λέλα Καραγιάννη στην ομάδα των ανδρών ευρίσκονταν ο Γεώργιος Ριζόπουλος. Ξαφνικά όπως συγκλονιστικά περιγράφει ο λαμπρός για την συμβολή του και αυτός στην υπόθεση της λευτεριάς, νεαρός Βύρων Καραγιάννης, ο Γεώργιος Ριζόπουλος μετακινήθηκε απο την θέση του στην ομάδα των ανδρών και καθώς έφτασε στην θέση του πρώτου, μετακινήθηκε πρός την ομάδα των γυναικών και πλησίασε την Λέλα. Γονάτισε μπροστά της και της φίλησε το χέρι. Ο Γεώργιος Ριζόπουλος, δεν είχε ανθέξει τα βασανιστήρια και «σπάζοντας» είχε αποκαλύψει την οργάνωση !!! Ζητούσε έτσι ευλαβικά και με σπαραγμό ψυχής συγγνώμη απο την μεγάλη ελληνίδα της αντίστασης, **η οποία με ανθρώπινη κατανόηση**

έσκυψε το κεφάλι της συγκαταβατικά προς τα κάτω. Κατόπιν τους επιβίβασαν στις κλούβες και τους οδήγησαν για το Δαφνί όπου και θα γίνονταν η εκτέλεση. Καθώς το απόσπασμα χάνονταν στον ορίζοντα, η ψυχή των παιδιών σχίζονταν στην κυριολεξία στα δύο. Ο Νέλσων και ο Βύρων είχαν μείνει στήλες άλατος και κοίταζαν αποσβολωμένοι τις κλούβες του θανάτου. Ήξεραν πως δεν θα ξανάβλεπαν την αγαπημένη τους μητέρα, που συνειδητά είχε επιλέξει να θυσιάσει την ζωή της, στο ιδανικό της ελευθερίας. Και καθώς τα λεπτά δραματικά περνούσαν, ο Βύρων είδε στο στρατόπεδο, τον στρατοπεδάρχη **Ραφαήλ Παρίση**, να πλησιάζει προς το κτίριό τους. Τον ρώτησε γεμάτος αγωνία που τους πηγαίνουν. Και ο αξιωματικός με ευαισθησία για να μην τραυματίσει τις παιδικές ψυχές του απάντησε «Μην ανησυχείς Βύρωνα τους πάνε για ομήρους στα τραίνα και όταν φτάσουν στα σύνορα θα τους αφήσουν ελεύθερους, για να τους αντικαταστήσουν με ομήρους Γιουγκοσλάβους». Ο νεαρός Βύρωνα, κατάβαθα απο ένστικτο γνώριζε ότι δεν θα ξανάβλεπε την λατρεμένη του μητέρα. Ωστόσο η ενυπάρχουσα πάντα ελπίδα σωτηρίας σε κάθε άνθρωπο, του έδινε μια ηλιαχτίδα αισιοδοξίας για αποτροπή της εκτέλεσης...

Σε λίγο το καμιόνι του θανάτου έφτασε στο σημείο της εκτέλεσης στο Δαφνί. Μέσα απο τους ξερούς κροταλισμούς των ναζιστικών πολυβόλων η μεγάλη ελληνίδα και μαζί της **εξήντα ακόμα ακατάβλητοι πατριώτες, έπεφταν νεκροί**, περνώντας στην αιωνιότητα και στο πάνθεον των μαρτύρων της ελληνικής ιστορίας. Αλλά και κάνοντας μια τελευταία πράξη αντίστασης.**Ψάλλοντας με την θέρμη της οικουμενικής ελληνικής ψυχής τον Εθνικό Ύμνο !!!** Η απaráμιλλη ελληνίδα της αντίστασης Λέλα Καραγιάννη, μετά απο μία πολύμορφη προσφορά στην υπόθεση του αγώνα, στα βήματα της ηρωϊκής προγόνου της Λασκαρίνας Μπουμπουλίνας, είχε φύγει απο την ζωή.

Στεφανωμένη με την πορφυρή αλουργίδα της ήρωος του έθνους, που θα της χαρίσει την ηθική αθανασία, στην μακραίωνη ιστορική πορεία του λαού μας. Τη γεμάτη απο τα λαμπρά ηθικά μας καταπιστεύματα που γονιμοποίησαν τον παγκόσμιο πολιτισμό, αλλά και διάστικτη συνάμα απο το αίμα των ηρωϊκών μαρτύρων μας. **Όλοι οι έλληνες με κάθε ευκαιρία μέσα απο τα μύχια της ψυχής μας, απευθύνουμε ένα πελώριο ευχαριστώ στην μεγάλη ελληνίδα, που με την μαρτυρική της θυσία μας δίδαξε «πως οι σκλάβοι γίνονται λεύτεροι».**

Και ίσως όλοι μας να αποδίδουμε τον προσήκοντα φόρο τιμής μέσα απο τους οιστρηλατημένους στίχους του

Μίμη Τραϊφόρου, επενδυμένους με την πατριωτική μουσική του **Μιχάλη Σουγιούλ** και την επική φωνή της Μεγάλης μας τραγουδίστριας της νίκης **Σοφίας Βέμπο** :

**Μα για 'κείνους που 'χουν φύγει
και η δόξα τους τυλίγει,
ας χαιρόμαστε,
και ποτέ καμιά ας μη κλάψει,
κάθε πόνο της ας κάψει,
κι ας ευχόμαστε**

***Ο συγγραφέας Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, είναι Μ.Sc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.**

www.panosavramopoulos.blogspot.gr